

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.4/31.214411>

Володимир КРАМАР,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри германської філології і перекладознавства
Хмельницького національного університету
(Хмельницький, Україна), fmv@khnu.km.ua

РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ ДРОЗДОВСЬКОГО ДМИТРА ІГОРОВИЧА «ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНІ КОМПЛЕКСИ Й ФІЛОСОФСЬКО-ЕСТЕТИЧНІ ПАРАМЕТРИ БРИТАНСЬКОГО ПОСТПОСТМОДЕРНІСТСЬКОГО РОМАНУ»¹

Процеси інтеграції України до світового наукового простору та участь українських фахівців у міжнародних проєктах передбачають наявність у вітчизняному гуманітарному середовищі певної «критичної маси» автентичних наукових праць. У матеріалах наукових конференцій друкуються розвідки українських дослідників із різних аспектів літературознавства. Попри все, досліджень системного характеру, особливо в царині зарубіжного літературознавства, практично не зустрінеш.

Монографію кандидата філологічних наук, наукового співробітника відділу західних та слов'янських літератур Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України Дроздовського Дмитра Ігоровича «Проблемно-тематичні комплекси й філософсько-естетичні параметри британського постпостмодерністського роману» присвячено темі, яка, на нашу думку, формує сучасну тканину художньої прози і значною мірою окреслює вектори подальшого розвитку художнього письма. Британський постпостмодерністський роман вплинув на філософію і поетику світової прози так, як жоден інший жанр літератури, і як жодна інша національна література.

У рецензованій монографії теорія постпостмодерністської прози розглядається у двох сполучених площинах: філософській і літературознавчій. Автор представляє філософські концепції, що набули популярності у постпостмодерністському романі Великої Британії, й засоби поетики, за допомогою яких ці концепції втілюються у художній тканині. Перша частина є головним чином змістовним, ідейним складником твору, інша – жанрово-феноменологічною, якій автор монографії справедливо приділяє головну увагу. Виокремлено базові елементи художнього тексту,

що аналізуються методом структурного аналізу у їхньому тісному зв'язку з прагматичним навантаженням у тексті.

У першому розділі автор досліджує проблему віднаходження сучасним літературним героєм власного світобачення у вирі нових філософій. Другий і третій розділи присвячено аналізу «методів» – чистого дискурсу і фрагментарної описовості, якими герої доносять до читача суть особистого конфлікту із зовнішнім світом. Ці прийоми стали типовими для техніки постпостмодернізму, і автор монографії зосереджується на актуальній сьогодні проблемі – автентичних рисах, що дають можливість зарахувати таку техніку до постпостмодернізму власне британського.

Останній розділ роботи присвячено «метафорам», що формально прийшли з іншої художньої епохи і, скоріше, з романської естетичної традиції, але в британському постпостмодернізмі стали органічними й невіддільними елементами тексту. Це мотиви карнавалу й містерії, які британська проза активно і плідно переосмислює в світлі сучасної філософії і нових літературних форм.

Дослідження базується на широкому теоретичному підґрунті, що складається як із основоположних праць, так і найсучасніших наукових розвідок. На нашу думку, цінність монографії полягає в органічному поєднанні філософського й літературознавчого аспекту дослідження постпостмодернізму. Адже цей літературний напрям багато в чому є художньою імплементацією нових філософій ХХІ століття. Тому запропонований автором монографії науковий метод дає можливість у повній мірі дослідити і ідейні першовитоки, і структурні особливості сучасного роману Великої Британії.

¹ Дроздовський Д. І. Проблемно-тематичні комплекси й філософсько-естетичні параметри британського постпостмодерністського роману : монографія. Київ : Саміт-книга, 2020. 464 с.